

Euroopa Kohtu (teine koda) 24. novembri 2022. aasta otsus (Överklagandenämnden för studiestödi eelotsusetaotlus – Rootsi) – MCM versus Centrala studiestödsnämnden

(Kohtuasi C-638/20) ⁽¹⁾

(Eelotsusetaotlus – Isikute vaba liikumine – ELTL artikkel 45 – Võrdne kohtlemine – Sotsiaalsed soodustused – Määrus (EL) nr 492/2011 – Artikli 7 lõige 2 – Rahaline toetus kõrgharidusõpinguteks teises liikmesriigis – Elukohanõue – Alternatiivne nõue, mille kohaselt peab mitteresidentist üliõpilane olema sotsiaalselt integreerunud – Niisuguse üliõpilase olukord, kes on toetust andva riigi kodanik ja kes on sünnist saadik elanud oma õpingute riigis)

(2023/C 24/04)

Kohtumenetluse keel: rootsi

Eelotsusetaotluse esitanud kohus

Överklagandenämnden för studiestöd

Põhikohtuasja pooled

Kaebaja: MCM

Vastustaja: Centrala studiestödsnämnden

Resolutsioon

ELTL artiklit 45 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta määruse (EL) nr 492/2011 töötajate liikumisvabaduse kohta liidu piires artikli 7 lõiget 2

tuleb tõlgendada nii, et

nende sätetega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, millega on kehtestatud nõue, et rahalist õppetootust antakse niisuguse isiku, kes töötab vastuvõtvast liikmesriigis ja lahkus sealt selleks, et naasta elama esimesse liikmesriiki, mille kodanik ta on, lapsele õpinguteks vastuvõtvast liikmesriigis tingimusel, et lapsel on side päritoluliikmesriigiga – seda olukorras, kus laps on ühelt poolt elanud sünnist saadik vastuvõtvast liikmesriigis ja teiselt poolt seab päritoluliikmesriiki teistele kodanikele, kelle puhul ei ole täidetud elukohanõue ja kes taotleavad niisugust rahalist toetust õpinguteks teises liikmesriigis, õppetootuse andmise tingimuseks sideme olemasolu.

⁽¹⁾ ELT C 53, 15.2.2021.

Euroopa Kohtu (suurkoda) 22. novembri 2022. aasta otsus (Rechtbank Den Haagi eelotsusetaotlus – Madalmaad) – X versus Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

(Kohtuasi C-69/21) ⁽¹⁾

(Eelotsusetaotlus – Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala – Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklid 4, 7 ja 19 – Ebainimliku või alandava kohtlemise keeld – Era- ja perekonnaelu austamine – Kaitse tagasisaatmise, väljasaatmise või väljaandmise korral – Riigis elamise õigus tervislikel põhjustel – Ühised nõuded ja kord liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel – Direktiiv 2008/115/EÜ – Kolmanda riigi kodanik, kellel on raske haigus – Ravi, mille eesmärk on leevendada valu – Ravi, mida päritoluriigis ei ole võimalik saada – Väljasaatmise edasilükkamise tingimused)

(2023/C 24/05)

Kohtumenetluse keel: hollandi

Eelotsusetaotluse esitanud kohus

Rechtbank Den Haag

Põhikohtuasja pooled

Kaebaja: X

Vastustaja: Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Resolutsioon

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel artiklit 5 koostoimes Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklitega 1 ja 4 ning harta artikli 19 lõikega 2

tuleb tõlgendada nii, et

sellega on vastuolus tagasisaatmisotsuse tegemine või väljasaatmismeetme võtmine liikmesriigi territooriumil ebaseaduslikult viibiva raskelt haige kolmanda riigi kodaniku suhtes, kui on põhjendatult alust arvata, et tagasisaatmise korral ähvardab asjaomast isikut kolmandas riigis, kuhu ta välja saadetakse, reaalne oht, et tema valu tugevneb kiiresti, oluliselt ja pöördumatult, sest ainus tõhus valuravi on selles riigis keelatud. Liikmesriik ei või ette näha kindlat ajavahemikku, mille jooksul peab valu tugevnemine aset leidma, et olla takistuseks tagasisaatmisotsusele või väljasaatmismeetmele.

2. Direktiivi 2008/115 artiklit 5 ja artikli 9 lõike 1 punkti a koostoimes põhiõiguste harta artiklitega 1 ja 4 ning harta artikli 19 lõikega 2

tuleb tõlgendada nii, et

nendega on vastuolus, kui liikmesriigi pädev asutus võtab kitsamas tähenduses väljasaatmismeetme tagajärgi kolmanda riigi kodaniku tervislikule seisundile arvesse ainult selleks, et teha kindlaks, kas ta on suuteline reisima.

3. Direktiivi 2008/115 koostoimes põhiõiguste harta artikliga 7 ning artiklitega 1 ja 4

tuleb tõlgendada nii, et

- see ei kohusta liikmesriiki, kelle territooriumil kolmanda riigi kodanik ebaseaduslikult viibib, andma talle elamisluba, kui tema suhtes ei ole võimalik teha tagasisaatmisotsust ega võtta väljasaatmismeedet, sest on põhjendatult alust arvata, et sihtriigis ähvardab teda reaalne oht, et tema raskest haigusest tingitud valu tugevneb kiiresti, oluliselt ja pöördumatult;
- liikmesriigi pädev asutus peab koos kõigi muude asjakohaste asjaoludega võtma arvesse selle kodaniku tervislikku seisundit ning ravi, mida kodanik selle liikmesriigi territooriumil haiguse tõttu saab, kui ta hindab, kas kõnealuse kodaniku eraelu austamisega on vastuolus see, kui tema suhtes tehakse tagasisaatmisotsus või võetakse väljasaatmismeede;
- tagasisaatmisotsuse tegemine või väljasaatmismeetme võtmine ei riku seda õigust ainuüksi põhjusel, et sihtriiki tagasisaatmise korral ähvardab seda kolmanda riigi kodanikku tervisliku seisundi halvenemise oht, kui selline oht ei saavuta harta artikli 4 kohaselt nõutavat raskusastet.

(¹) ELT C 163, 3.5.2021.